

MINISTERIE VAN LANDBOUW
BESTUUR VOOR LANDBOUWKUNDIG ONDERZOEK
RIJKSCENTRUM VOOR LANDBOUWKUNDIG ONDERZOEK - GENT
RIJKSSTATION VOOR ZEEVISSERIJ - OOSTENDE

Directeur : P. HOVART

ORIENTERENDE PROEVEN MET HOOGVISSSENDE BOOMKORREN

J. VAN HEE

G. VANDEN BROUCKE

Werkgroep "Techniek in de Zeevisserij"

Mededelingen van het Rijksstation voor Zeevisserij (CLO Gent)

Publikatie nr. 179 - TZ/99, 1981.

MINISTERIE VAN LANDBOUW
BESTUUR VOOR LANDBOUWKUNDIG ONDERZOEK
RIJKSCENTRUM VOOR LANDBOUWKUNDIG ONDERZOEK - GENT
RIJKSSTATION VOOR ZEEVISSERIJ - OOSTENDE

Directeur : P. HOVART

ORIENTERENDE PROEVEN MET HOOGVISSSENDE BOOMKORREN

J. VAN HEE

G. VANDEN BROUCKE

Werkgroep "Techniek in de Zeevisserij"

Mededelingen van het Rijksstation voor Zeevisserij (CLO Gent)

Publikatie nr. 179 - TZ/99, 1981.

D/1984/0889/6

INLEIDING

Op bepaalde tijdstippen van het jaar is het voor de Belgische kustvisserij meer rendabel op rondvis en platvis te vissen dan de garnaalvisserij te beoefenen.

De moeilijkheden bij de semi-pelagische spanvisserij werden reeds onder-
vangen door de introductie van de éénboots semi-pelagische visserij door
de combinatie van het gebruik van de bokken en de borden.

Een andere methode werd ontworpen, die toelaat te vissen met hoogopen-
staande netten aangeslagen aan de korrestokken.

Het ontwerp van deze netten is gebaseerd op het principe van de dubbel-
boomkorre. In de maand december 1980 werden dan ook met een kusthek-
bokker proeven met dergelijke netten doorgevoerd.

In onderhavig verslag worden de proefnemingen beschreven. Achtereenvolgen
worden de doelstelling en werkwijze, de netten en optuigingen, de proef-
omstandigheden en de resultaten weergegeven. Tenslotte worden enkele
konklusies naar voor gebracht.

§ 1.- DOELSTELLING EN WERKWIJZE

Het doel van het experiment was het uittesten van nieuw ontworpen netten
aan stuurboordzijde en bakboordzijde. Het is namelijk zo dat bij de
éénboots semi-pelagische visserij (combinatie van bokken en borden) op
ondiep water het schrikeffekt van het schroefwater een ongunstige invloed
kan hebben op de vangmatigheid van het net. Om deze nadelige faktor te
ondervangen werden de ontworpen netten met een nieuwe optuiging uitgerust.
Deze eerste reeks proeven hadden vooral tot doel de optuiging en de be-
handeling van het vistuig op punt te stellen.

Aan bakboordzijde en stuurboordzijde van het vaartuig werden verschillende optuigingen van hetzelfde net aangeslagen. De bekomen vangsten van beide zijden werden met elkaar vergeleken en de optuiging werd in functie hiervan gewijzigd.

Gezien het hier een bokkenvaartuig betreft werden veranderlijke factoren zoals periode van het jaar, stockdichtheid, weersomstandigheden, bodemgesteldheid enz. geëlimineerd.

De behandeling van het vistuig is zoals bij de gebruikelijke boomkorrevisserij. Er dient echter rekening te worden gehouden dat de kettingspranken vervangen werden door staalkabelspranken waarop de bovenste oplangers werden bevestigd. Deze spranken en oplangers werden wegens hun relatief grote lengte door de blokken aan de toppen van de bokken gewonden.

§ 2.- NETTEN EN OPTUIGING

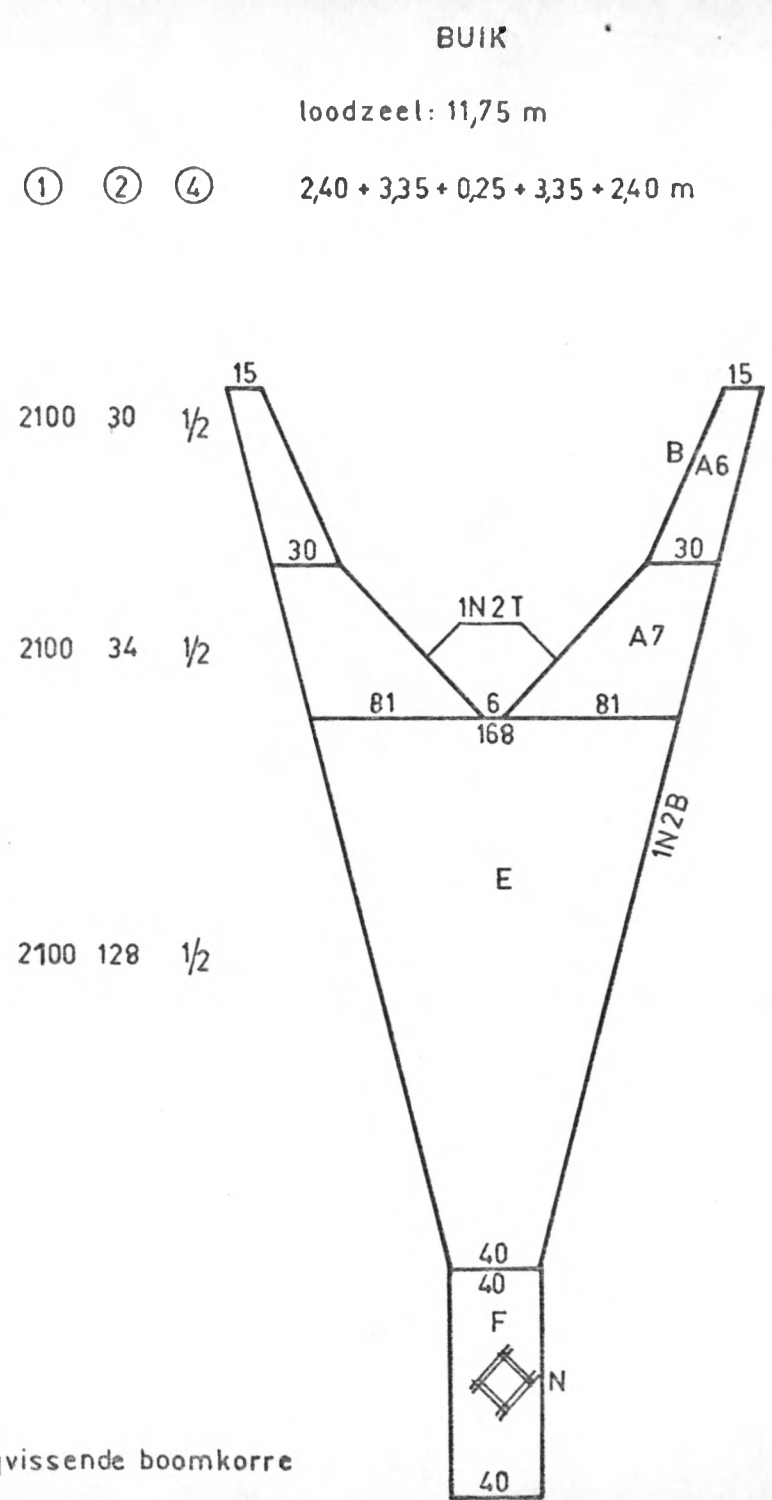
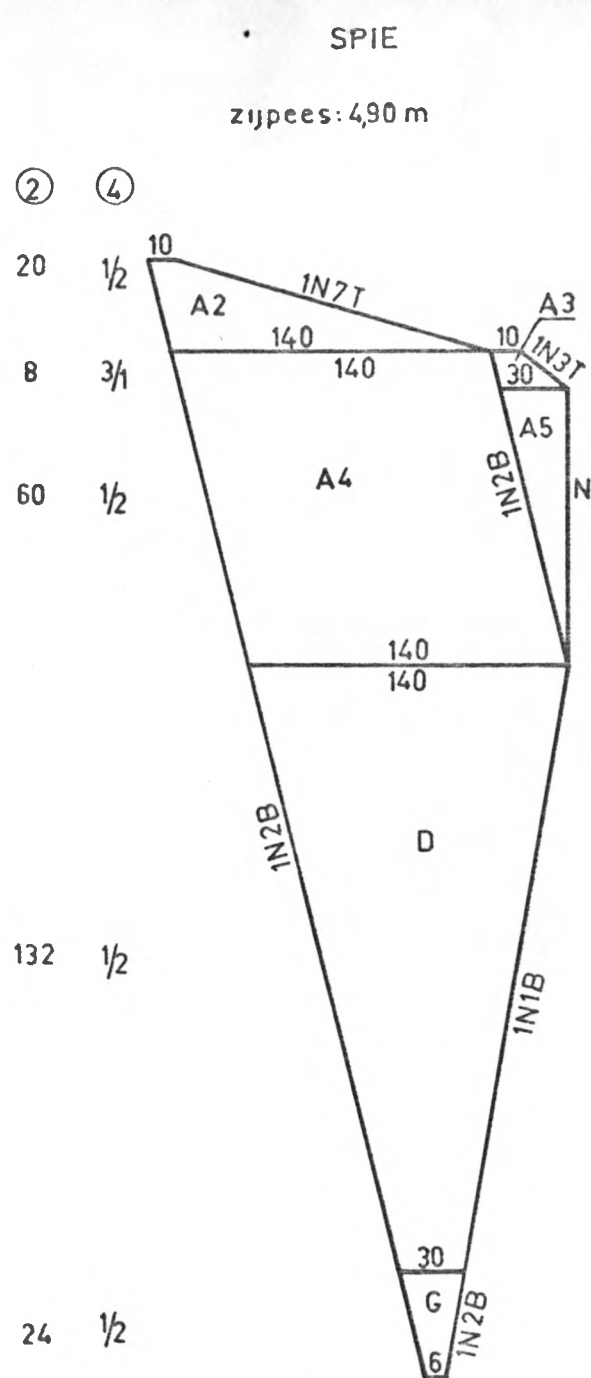
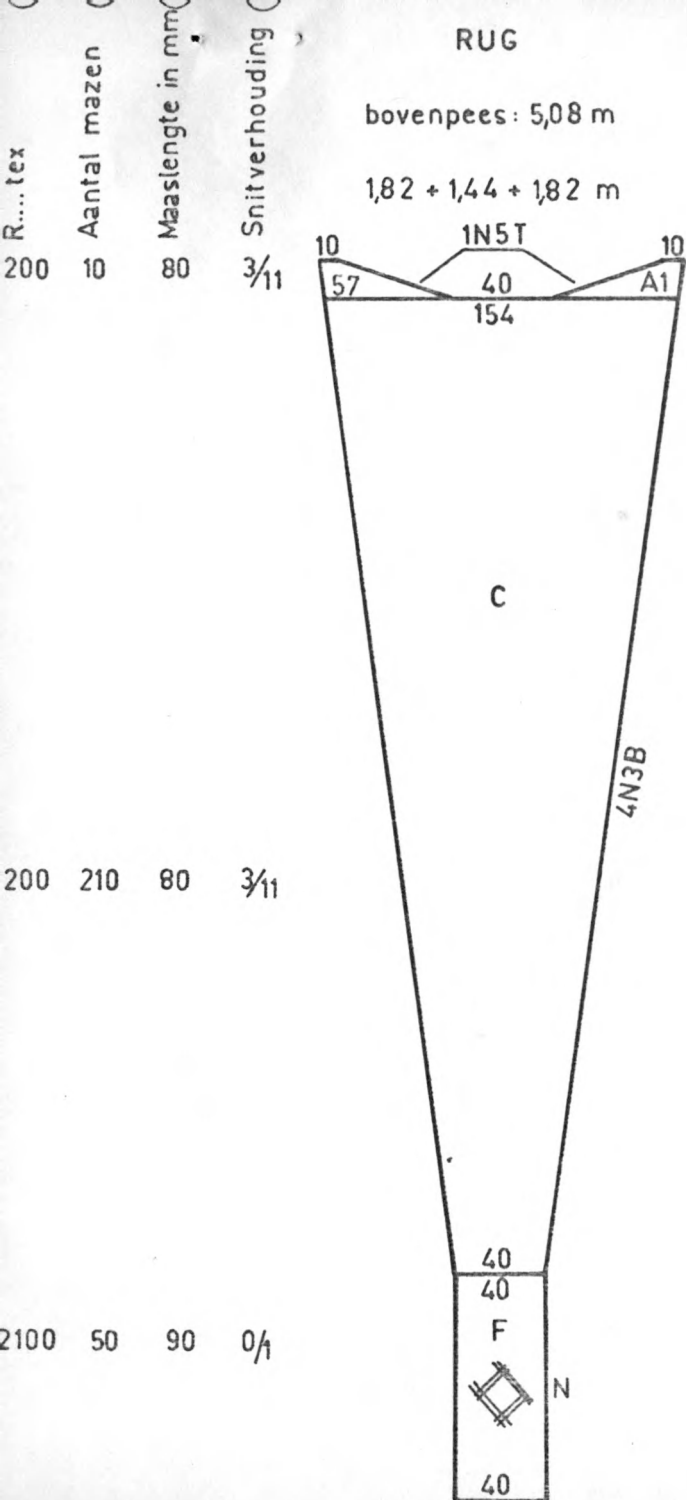
1. Net.

De karakteristieken en het plan van het net gebruikt aan boord van het proefvaartuig worden respectievelijk in tabel 1 en figuur 1 weergegeven.

- Het net is ontworpen voor een korrestok van 8 m.
- De boven-, onder- en zijpezen zijn respectievelijk 5 m ; 11,75 m en 4,9 m lang.
- De bovenpees van het net is uit mixed touw vervaardigd, de onderpees bestaat uit nylon.
- Het net is uit polyamide garen vervaardigd.
- De maaslengte bedraagt voor het gehele net 80 mm.
- De kuil is dubbel gebreid en vervaardigd uit polyethyleen netwerk van 2100 tex, met een maaslengte van 90 mm.

Tabel 1 - Karakteristieken van de hoogvissende boomkorre

Netdeel	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	C	D	E	F	G				
Materieel	PA	PA	PA	PA	PA	PA	PA	PA	PA	PA	PE	PA				
Kleur	wit	wit	wit	wit	wit	wit	wit	wit	wit	wit	rood	wit				
Maaslengte in mm.	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	90	80				
Breeksterkte garen in kg.	65,5	65,5	65,5	65,5	65,5	107	107	65,5	65,5	107	2x72	65,5				
Garentiter in tex	1200	1200	1200	1200	1200	2100	2100	1200	1200	2100	2x 2100	1200				
Lengte pees in m.	5,08															
Lengte loodzeel in m.	11,75															
Aantal mazen bovenkant	10	10	10	140	30	15	30	154	140	168	40	30				
Aantal mazen onderkant	57	140	30	140	0	30	81	40	30	40	40	6				
Diepte per netdeel	10	20	8	60	52	30	34	210	132	128	50	24				
Snitverloop	buiten	4N3B	1N2B	1N3T	1N2B	N	1N2B	1N2B	4N3B	1N2B	1N2B	N	1N2B			
	binnen	1N5T	1N7T	1N2B	1N2B	1N2B	B	1N2T		1N1B						
Snitverhouding	buiten	3/11	1/2	3/1	1/2	0/1	1/2	1/2	3/11	1/2	1/2	0/1	1/2			
	binnen	5/1	7/1	1/2	1/2	1/2	1/1	2/1		1/3						

Figuur 1 – Plan van de hoogvissende boomkorre

- De tex-waarde voor de rug komt overeen met 1200, terwijl voor de buik een tex-waarde van 2100 wordt genoteerd.
- De breeksterkte beloopt 65,5 kg voor de rug terwijl de buik een breeksterkte van 107 kg bezit.
- De netdelen A1, A2, A3, A4, A5, A6, A7, C, D, E, F en G hebben respectievelijk 10, 10, 10, 140, 30, 15, 30, 154, 140, 168, 40 en 30 mazen aan de bovenzijde en 57, 140, 30, 140, 0, 30, 81, 40, 30, 40, 40 en 6 mazen aan de onderzijde en zijn respectievelijk 10, 20, 8, 60, 52, 30, 34, 210, 132, 128, 50 en 24 mazen diep.

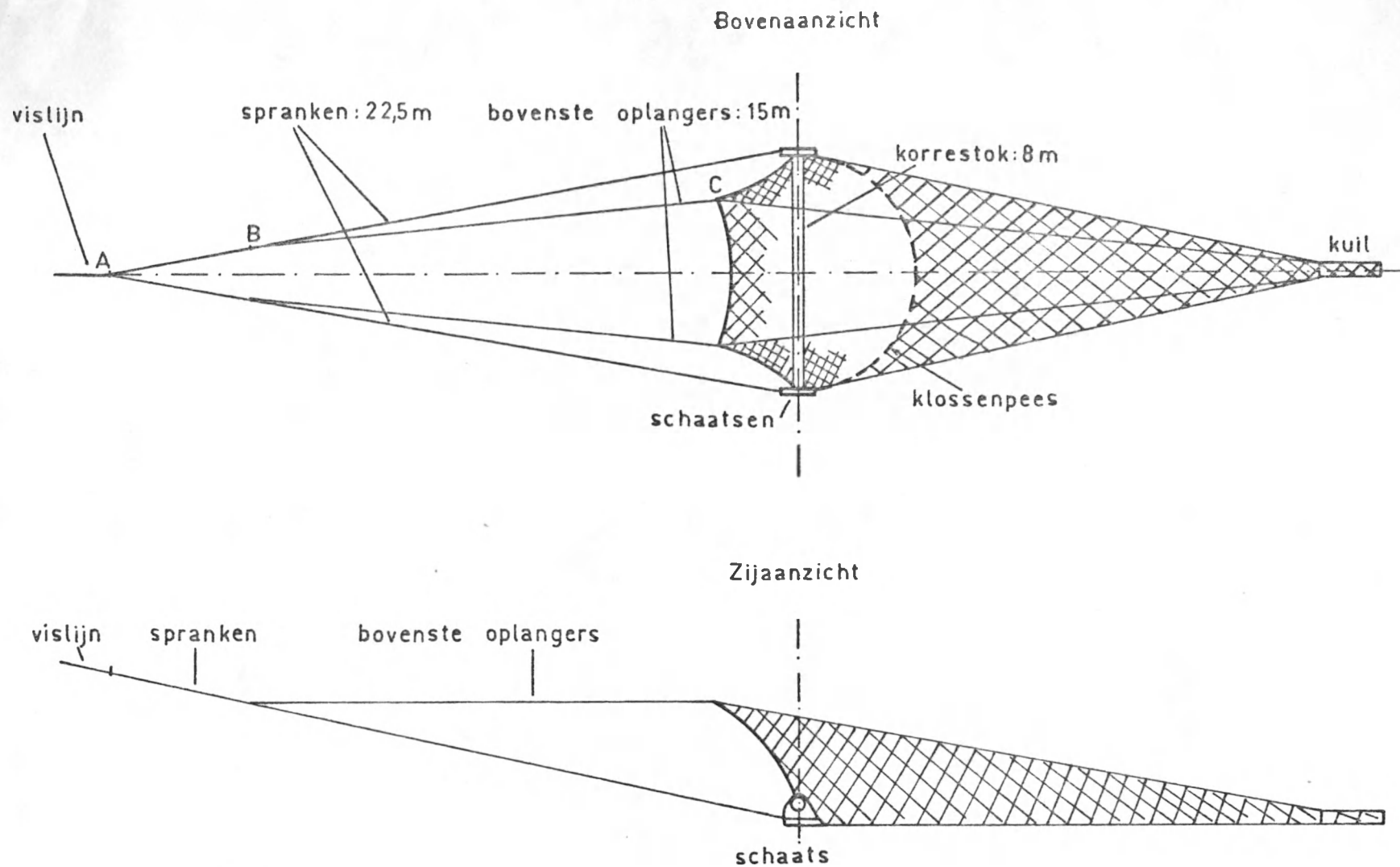
2. Optuiging.

De optuiging van de hoogvissende boomkorre is in figuur 2 weergegeven. Het net is aangeslagen aan een korrestok van 8 m en wordt ter hoogte van de korrestok opgehouden op deze breedte.

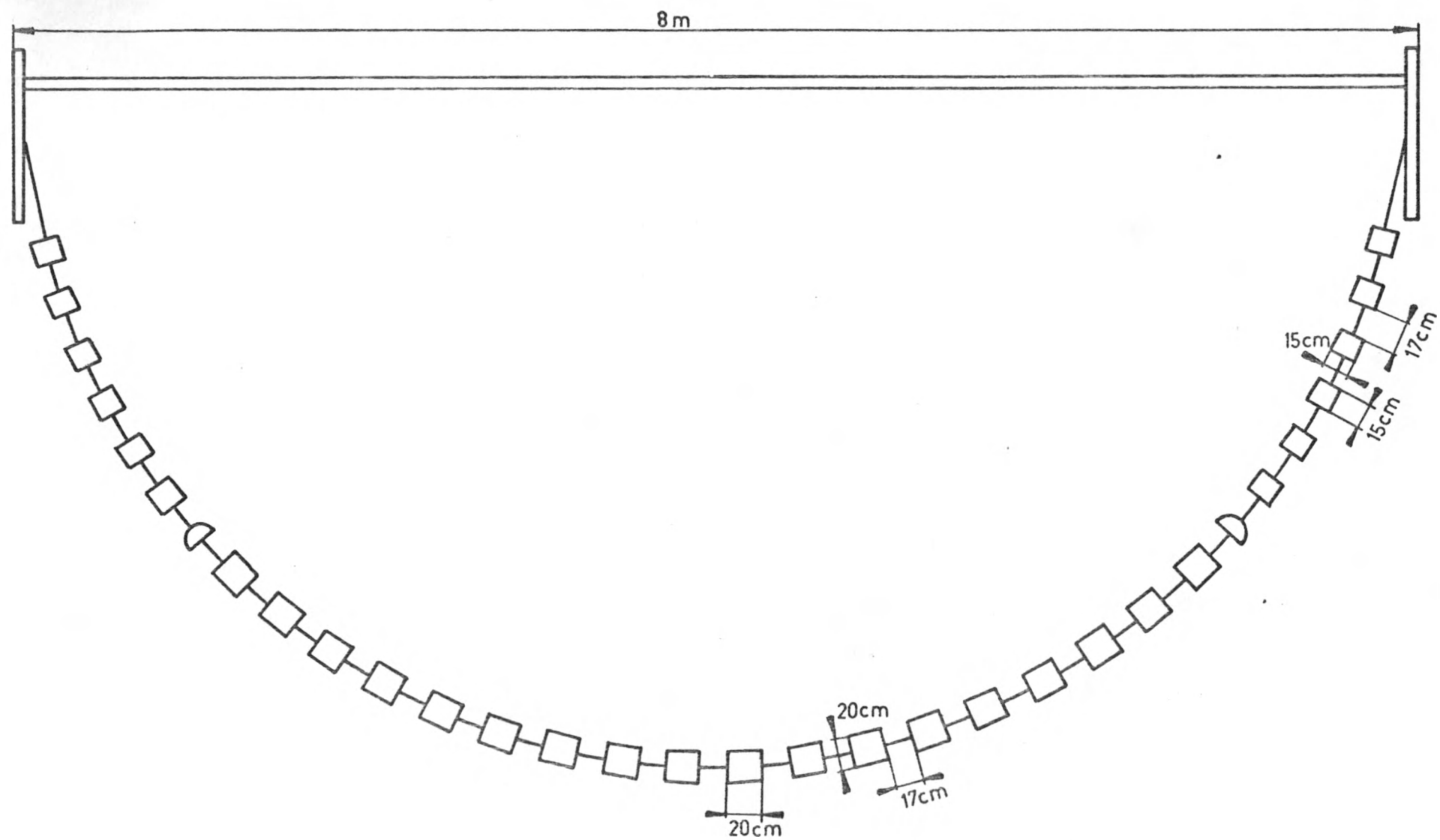
De spranken bestaan uit staaldraad van 22,5 m lengte en 18 mm diameter en komen samen in één punt (A). Uit dit punt vertrekt de vislijn die via de top van de bok op de liertrommels wordt gewonden. Het aantal meter uitgevierde vislijn wordt gerekend vanaf de top van de bok naar de korrestok en wordt 3,3 maal de diepte genomen.

De bovenpees van het net wordt enkel opgehouden door de bovenste op-langers, zijnde 2 staaldraden met een diameter van 10 mm en een lengte van 15 m welke gesplitst zijn in de spranken (zie figuur 2). Gedurende de proefnemingen werd de basisoptuiging ($AB = 5$ m, $BC = 15$ m) aangeslagen aan stuurboordzijde. De vangmatigheid van deze referentieoptuiging werd vergeleken met twee gewijzigde optuigingen aan bakboordzijde, namelijk optuiging (1) ($AB = 5,5$) en optuiging (2) ($AB = 4,5$ m).

De onderpees van het net werd aangeslagen aan een gummi klossenpees waarvan de samenstelling in figuur 3 wordt weergegeven. De klossenpees bestaat uit :

Figuur 2 – Optuiging van de hoogvissende boomkorre

Figuur 3 - Verdeling van de klossenpees

- 18 gummi klossen van 20 cm breedte en 20 cm hoogte in het middenste gedeelte.
- 6 gummi klossen van 15 cm breedte en 15 cm hoogte op de twee uiteinden.
- Tussen het middengedeelte en beide uiteinden werd een halve gummi sfeer aangeslagen.
- De ketting waarop de gummi klossen werden gerijgd was stalen ketting van 10 mm diameter.
- De gummi klossen werden op afstand (17 cm) gehouden door nylon afstands-bussen (spacers) en stalen rondsels. Tussen twee afstandsbussen werd een stalen snelschakel (lengte 120 mm, dikte 12 mm) bevestigd, waaraan de bindsels van de onderpees werden aangeslagen. Op deze wijze werd de slijtage van de bindsels vermeden.

§ 3.- PROEFOMSTANDIGHEDEN

1. Vaarttuig.

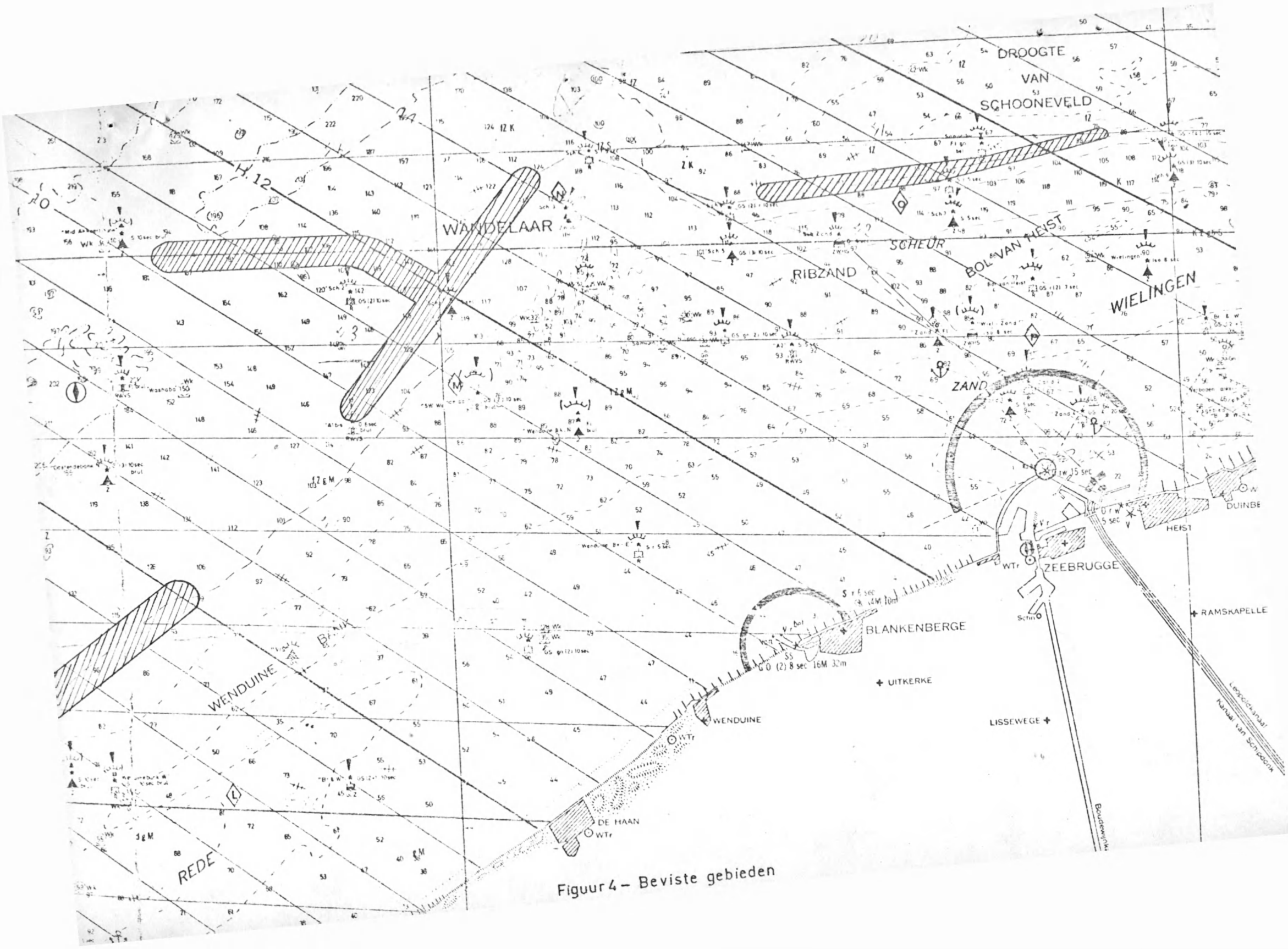
De proeven werden uitgevoerd aan boord van een kusthekbokker. Het betreft hier een vaartuig van 29,30 B.T. en met een motorvermogen van 200 pk.

2. Visplaats.

Er werd gevist nabij de Belgische kust, nl. buiten de Ravelingen, op de droogte van Schooneveld, de Wandelaar enz., op diepten van 5 tot 6,5 vadem (zie figuur 4).

3. Tijdstippen weersomstandigheden.

De proeven werden ondernomen in de maand december 1980 bij gunstige weersomstandigheden. Er werd zowel overdag als 's nachts gevist bij een windkracht van 2 à 4 Beaufort.

§ 4.- RESULTATEN EN BESLUITEN

De resultaten geven de vergelijkingen weer tussen verschillende optuigingen. In het totaal werden 9 proefslepen verwezenlijkt, waaronder 6 nachtslepen en 3 dagslepen.

De vangsten waren, gezien de periode van het jaar, eerder gering. Gedurende de eerste 3 proefslepen werd aan stuurboord de basisoptuiging (AB = 5 m) en aan bakboord optuiging (1) (AB = 5,5 m) aangeslagen.

Soort	Totale vangst	Basis-optuiging	Optuiging (1)
Kabeljauw	100 %	56 %	44 %
Wijting	100 %	50 %	50 %
Bot	100 %	50 %	50 %
Schar	100 %	50 %	50 %
Schol	100 %	50 %	50 %

Uit de eerste 3 slepen blijkt dat voor kabeljauw de basisoptuiging beter is dan optuiging (1). Bij deze optuiging komt immers de bovenpees 0,5 m verder vooruit zodat de kabeljauw in mindere mate over de bovenpees heen kan ontsnappen. Voor de overige vissoorten (wijting, bot, schar en schol) was de vangst gelijk.

Gedurende de zes volgende slepen werd de basisoptuiging (AB = 5 m) vergeleken met optuiging (2) (AB = 4,5 m).

Soort	Totale vangst	Basis optuiging	Optuiging(2)
Kabeljauw	100 %	50,5 %	49,5 %
Schar	100 %	50 %	50 %
Schol	100 %	42 %	58 %

Uit deze slepen blijkt een verschil in vangst wat betreft schol. Bij optuiging (2) komt de bovenpees 0,5 m verder vooruit dan bij de basisoptuiging, doch er werd geen meervangst bekomen bij optuiging (2) wat betreft kabeljauw.

Gezien het weinig aantal gegevens zou moeten worden verder gezocht of de basisoptuiging de beste optuiging is. Verder zou het verschil tussen dag- en nachtvisserij moeten worden nagegaan en zou de totale vangst verwezenlijkt met beide hoogopenstaande boomkorren moeten worden vergeleken met de vangsten verwezenlijkt bij de spanvisserij.

